

תמונת מצב בעזה מאת המתאם ההומניטרי

ה-14 בינואר 2009, מעודכן לשעה 17:00

"מה שראיתי היום היה מזעזע. אין זה מקובל לראות פצועים כה רבים. יש לחוס על חייהם ולהבטיח את ביטחונם של המטפלים בהם".

יעקוב קלנברגר, נשיא הצלב האדום הבינלאומי במהלך ביקור ברצועת עזה, 13 לינואר 2009.

המבצע הצבאי הישראלי נכנס ליומו ה-19. כוחות ישראל בים, באוויר וביבשה ממשיכים להקיף את האזורים המאוכלסים של רצועת עזה, וחלקיה השונים של העיר עזה וצפון הרצועה נותרו מבודדים משאר השטח. המשבר ההומניטרי מעמיק ומספר הנפגעים הפלסטינים גדל. ההפצצות הישראליות גורמות לנזק רחב היקף לבתים ולתשתיות ציבוריות בכל רחבי הרצועה, והן מסכנות את שירותי הרפואה, המים והתברואה. למרות שהתנועה נותרה מסוכנת ביותר, פלסטינים ממשיכים להימלט מתביהם ולחפש מחסה במקלטים. הצוותים הרפואיים מדווחים על נפגעי הדף רבים, בשל שימוש בחומר נפץ מרסק (High explosive), שתוצאות השימוש בו הן פציעות טראומה וקטיעות איברים.

הילדים, המהווים 56 אחוזים מאוכלוסית עזה, ממשיכים לשלם את מחיר האלימות, ושיעורם בקרב ההרוגים והפגועים קשה [שהפכו לנכים], גבוה. ב-13 בינואר הדגישה מועצת האו"ם לזכויות הילד כי 'על הצדדים לעימות להבטיח את הגנת הילדים במהלך העימות ולציית לתקנות הרלבנטיות של החוק הבינלאומי בכל הקשור לכך'.

הגנה על אזרחים

הצבא הישראלי ממשיך לשהות באיזורי צפון הרצועה, במזרחה ובאיזורי הגבול ברפיח. במהלך ה-14 בינואר נמשכו ההפצצות מן אוויר, הפגזות הארטילריה וירי מספינות חיל הים, בעוד כוחות ישראלים התקדמו לעבר אזורים מאוכלסים בפאתי העיר עזה. ישנם כיסי אוכלוסיה בהם התושבים לכודים בתוך בתיהם, וארגוני הסיוע אינם מסוגלים לגשת אליהם.

היום במהלך "הרגיעה" ההומניטרית, הצליחו עובדי חילוץ לחלץ חלק מן הגופות שעד כה לא היו נגישות. לפי נתוני משרד הבריאות הפלסטיני, נכון לשעה 16:00 ב-14 בינואר, 1,013 פלסטינים נהרגו, מתוכם 322 ילדים ו-76 נשים. מניין הפצועים עומד על 4,560, מתוכם 1,600 ילדים ו-678 נשים. משרד הבריאות הפלסטיני דיווח ב-12 בינואר כי מספר הילדים שנהרגו גדל פי שלושה בין ה-3 בינואר ועד ה-12 בינואר, בהשוואה למספר הילדים שנהרגו בתקופה שבין ה-27 בדצמבר ל-3 בינואר. הסכנה הנשקפת לצוותים הרפואיים, לצד הקשיים שבחילוץ פצועים מהריסות בניינים, מקשה על פעולות החילוץ ועל הערכת מספר הנפגעים, ובכלל זה על קביעת מספר הנפגעים בקרב גברים פלסטינים אזרחים.

תשעה חיילים ישראליים נהרגו מאז ה-27 בדצמבר. חמושים פלסטינים המשיכו לשגר טילים ופצצות מרגמה מרצועת עזה לעבר ישראל. לפי דובר משטרת ישראל, מספר הנפגים האזרחיים בישראל עומד על ארבעה ו-58 פצועים נכון ל-12 בינואר. (מניין הנפגעים של OCHA אינו כולל את נפגעי ההלם והחרדה בקרב הפלסטינים והישראלים).

מחסה

מספרם הכולל של העקורים הפנימיים בתוך רצועת עזה אינו ידועה, משום שרובם ביקשו מקלט בבתייהם של קרובי משפחה וחברים; לפי הדיווחים כ- 20 אלף תושבים עזבו את בתייהם ברפיח ב-13 בינואר. נכון ל-13 בינואר, סוכנות אונר"א מפעילה 41 מקלטים בהם שוהים 37,937 אנשים, ומדובר בגידול של 3,000 חוסים מאז ה-13 בינואר. בעקבות הפצצות קשות במהלך ליל ה-13 בינואר בצפון הרצועה, דווח כי אנשים רבים נמלטו רגלית למקלטים בג'באליה, מרחק 3 ק"מ, ובעזה, מרחק 5 ק"מ. סוכנות אונר"א מספקת לכל המקלטים פיתות, מזון משומר ומי שתייה, למעט מקלט חליל עובידה, שמצפון לגבאליה, אליו לא קיבלה סוכנות אונר"א אישור לגשת ב-13 בינואר. במקלטי אונר"א עדיין קיים מחסור במוצרים שאינם מוצרי מזון (NFI), ונכון לרגע זה חסרים יותר מ-21 אלף מזרונים ו-19 אלף שמיכות (למיקומם העדכני של המקלטים ר' מפה רצ"ב).

מספר ארגונים, ובהם Islamic Relief, CARE, MAP-UK, חלקו מוצרים שאינם מזון למשפחות המארחות עקורים.

ביטחונם של הצוותים הרפואיים

ביטחונם של הצוותים הרפואיים מוסיף להיות קשה ביותר, וכך גם הגישה לשירותי הרפואה. התקפות על הצוותים הרפואיים ועל אמבולנסים פגעו ביכולת לסייע לנפגעים. לפי משרד הבריאות הפלסטיני, מאז ה-27 בדצמבר 2008, נהרגו 13 חברי צוותים רפואיים ו-22 נפצעו בעת מילוי תפקידם, 15 אמבולנסים ניזוקו ושבעה נהרסו כליל, 12 מתקנים רפואיים ניזוקו בשל הפגזה ישירה או עקיפה.

ב-13 בינואר נורתה אש לעבר אמבולנס השייך לבית החולים נאסר שניסה להגיע לאישה פצועה בכפר חוזא שממזרח לחאן יונס. החובש נאלץ לחסות בבית סמוך עד הערב, עד לשעה שבה נסוג הצבא הישראלי. ואולם, עד שהאמבולנס הצליח לפנות את האישה הפצועה לבית חולים, היא מתה.

ארגון הבריאות העולמי מדווח שבית החולים לילדים דורא, השוכן בפאתי העיר עזה הופגז בשנית ב-13 בינואר. בית החולים דורא נסגר ב-8 בינואר, למעט למקרי חירום, בשל קרבתו לאזור הקרבות ובשל הנזק שנגרם לתשתיותיו. הפגזות ארטילריה ישראליות ותקיפות מן האוויר גרמו לנזק לאמבולנס במעבר רפיח וכמו כן גרמו נזק למרכז הרפואי אל-אמל של אונר"א ולבית הספר המשותף לבנים ולבנות אל-אמל בחאן יונס.

בריאות

בתי החולים עדיין סובלים מעומס יתר נוכח זרם הפצועים הגדול, במיוחד ביחידות לטיפול נמרץ. בנוסף לסוגיית גישת הצוות הרפואי לפצועי המלחמה, ארגון הבריאות העולמי מודאג בשל הקושי לספק שירותי בריאות לאוכלוסיה הכללית. נכון ל-13 בינואר, 35 מתוך 58 המרפאות הראשוניות בקהילה (של משרד הבריאות) מתפקדות תחת שיבושים קשים וזאת בשל הפסקות חשמל חוזרות ונשנות ונוכחות צוות נמוכה, העומדת על שיעור של 30 אחוזים, כך לפי נתוני ארגון הבריאות העולמי. בשתי הנפות הצפוניות, רוב המרפאות הראשוניות סגורות בשל הלחימה; רוב המרפאות הראשוניות המתפקדות מרוכזות באיזורי רפיח, חאן יונס ובמרכז הרצועה [שם הלחימה פחות אינטנסיבית]. המרפאות הראשוניות בקהילה, שהומורו למרכזי חירום [חדרי מיון קדמיים] ממשיכות לתפקד. כל המרפאות הראשוניות שמפעילה סוכנות אונר"א, למעט שלוש, היו פתוחות ב-13 בינואר. למרות שכמות גדול של תרופות סופקה על ידי תורמים שונים וארגונים שונים, האתגר המרכזי נותר עניין הארגון והחלוקה של תרופות אלה לבתי החולים ולבתי המרקחת. **כרגע לא ברור אילו תרופות וציוד רפואי נחוצים.**

כל המתקנים של שירותי הבריאות מקבלים כעת אספקת חשמל במשך 8-12 שעות ביום. ברשות בתי החולים של משרד הבריאות ובית המרקחת המרכזי 40-50 אחוזים במוצע מקיבלות מלאי הדלק שלהם. סוכנות אונר"א ואיגוד הבריאות העולמי פועלים כדי להבטיח שבתי החולים יקבלו אספקת דלק מספקת.

לפי ארגון הבריאות העולמי, כ-250 מטופלים פונו דרך מעבר רפיח מאז ה-27 בדבצמר, רובם פצועי מלחמה ובנוסף פונו גם מספר חולים כרוניים. פינוי הפצועים והפניית החולים הכרוניים [לטיפול רפואי מחוץ לרצועה] נותרו בעדיפות גבוה.

מים ותברואה

רשות המים העזתית CMWU לא קיבלה אישור למעבר בטוח לתיקון הנזק שנגרם לרשתות הביוב והמים. ל-500 אלף פלסטינים ברצועת עזה עדיין אין גישה למים זורמים, והביוב ממשיך לזרום ברחובות בית חאנון ובית לאהייה. ב-13 בינואר CMWU קיבלה ארבעה מטענים של חלקי חילוף מרשות המים הפלסטינית בגדה המערבית.

מזון

הבטחת הגישה למזון מהווה אתגר מרכזי עבור אוכלוסית עזה בשל המצב הבטחוני; סוגיית הגישה מהווה אתגר גם עבור חקלאים המבקשים להגיע לשדותיהם וגם עבור תושבים המבקשים לגשת לחנויות. המחסור בשטרות מזומנים מביא לכך שהתושבים אינם מסוגלים לשלם עבור מוצרי מזון, מתוך המבחר הדל שמוצע למכירה בשוק. ב-13 בינואר, סוכנות אונר"א סיפקה חבילות מזון ל-2,156 משפחות. 2,276 עובדים קיבלו קמח במסגרת חלוקת המזון המיוחדת במרכזי החלוקה. ארגון WFP חילק 61 טון מעוקב מזון לכ-1,000 משפחות ברצועת עזה בסיוע השותף המקומי CHF.

חשמל / דלק

למרות שאספקת החשמל גדלה עקב ביצוע תיקונים וההפעלה החלקית של תחנת החשמל העזתית, רוב משקי הבית עדיין לא מקבלים אספקת חשמל מהרשת בשל נזק למערכות החשמל (קווי חשמל מקומיים). ב-13 בינואר, סוכנות אונר"א סיפקה 6,000 ליטר סולר לבית החולים לילדים נאסר ולבתי חולים פסיכיאטריים, 70 אלף ליטר סולר לחברת הטלפונים הניידים ג'אוואל לצורך תפעול הרשת, 12,530 ליטר לרשויות המקומיות של העיר עזה וג'באליה כדי לסייע בפינוי הפסולת המוצקה ובפינוי ההריסות, ועשרת אלפים ליטרים לצלב האדום הבינ"ל עבור מבצעייהם.

מזומנים / נזילות

נכון לעכשיו קיימות מגבלות על העברת מזומנים בין בנקים בגדה המערבית למקביליהם בעזה. מגבלות אלה מנעו מהרשות הפלסטינית (רש"פ) בגדה המערבית לשלם משכורות חיוניות והטבות לעובדי הצגזר הציבורי של הרש"פ, ומנעו את תפקוד הבנקים. זאת ועוד, הדבר מנע מסוכנות אונר"א לשלם משכורות לעובדיה בעזה ולהמשיך ביישום תוכניות הסיוע במזומן למגזר הנזקק ביותר בעזה (94 אלף מוטבים).

גישה פנימית בתוך הרצועה

הגישה בין צפון הרצועה לשאר חלקי הרצועה אפשרית רק דרך כביש החוף הנמתח ממערב למקום בו שכנה ההתנחלות נצרים; הגישה מוגבלת למקרים הומניטריים בלבד (ובכלל זה מעבר אמבולנסים), לאחר תיאום מול הרשויות הישראליות.

ב-14 בינואר הופעלה ה'רגיעה' ההומניטרית בין 13:00-16:00.

המעברים

רק מעבר כרם שלום ומעבר רפיח היו פתוחים ב-14 בינואר. ב-13 בינואר נפתחו מעברי כרם שלום ורפיח. במהלך היום התאפשרה כניסתם לרצועת עזה, דרך מעבר כרם שלום, של 94 מטענים, ובהם 46 מטענים המיועדים לסוכנויות הסיוע; כמו כן, הותרה העברתם של 200 אלף ליטר דלק לתוך עזה דרך מעבר כרם שלום. הותר להעביר אל מחוץ לרצועה 21 מקרים רפואיים דרך מעבר רפיח. התאפשרה כניסתם לרצועת עזה של עשר משאיות עמוסות אספקה רפואית ואספקה כללית, 17 רופאים, 7 אמבולנסים ו-6 פלסטינים.

בדצמבר 2005, לפני הבחירות הכלליות למועצה הפלסטינית המחוקקת, נכנסו לעזה מדי יום 631 משאיות בממוצע. במאי 2007, לפני השתלטות חמאס על הרצועה, נתון זה ירד ל-475 משאיות, והמשיך לצנוח עד שהגיע ל-23 משאיות ביום בממוצע בנובמבר 2008. מאז תחילת המבצע הצבאי הישראלי ב-27 בדצמבר עוברת במעבר כרם שלום 73 משאיות בממוצע מדי יום.

מימון

את תוכנית המענה הראשוני ורשימה של הצרכים המידיים הזקוקים למימון ניתן לקרוא באופן מקוון באתר: http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_gaza_crisis_cap_funding_2009_english.pdf

צרכים בעדיפות עליונה

הגנה על אזרחים: אזרחים, ובמיוחד ילדים המהווים 56 אחוזים מאוכלוסית עזה, משלמים את מחיר האלימות. בתור אחד האזרחים הצפופים ביותר בעולם, אזרחים נוספים נתונים בסכנת פגיעה או מוות ככל שהעימות ממשיך. על הצדדים השונים בעימות לעמוד בנורמות שקובע החוק ההומניטרי הבינלאומי, ובעיקר עיקרון ההבחנה ועיקרון המידתיות.

גישת אמבולנסים וצוותי סיוע: מספר לא ידוע של הרוגים, פצועים ולכודים נותרו קבורים בין הריסות הבתים שהופגזו ובאזורים בהם נמשכת האלימות. בשל התקפות על אמבולנסים, הצוות הרפואי חושש מלהגיע לאזורים אלה. פינוי הפצועים ומעבר בטוח לאמבולנסים ולצוותים הרפואיים הינם עקרונות מהותיים של המשפט ההומניטרי הבינלאומי ויש לקיימם בכל זמן. עניין זה כולל מעבר בטוח לפינוי פצועים דרך מעבר רפיח.

פתיחת המעברים: יש להגדיל את מספר המטענים שכניסתם מתאפשרת לתוך הרצועה. יש לפתוח בדחיפות מעברים נוספים, ובכלל זה יש לפתוח את מסוף קרני לצורך העברת כמות חיטה גדולה.

חשמל: אספקת החשמל נחוצה לתפקודם השוטף והתקין של השירותים השונים ברצועת עזה, ובמיוחד שירותי הבריאות, המים והתברואה. הגנרטורים שנועדו לגיבוי אינם אמורים לתפקד יותר מ-8 שעות ביום, ואינם אמינים לאחר תפקוד ארוך וממושך. כמו כן נחוץ לתקם קווי חשמל, לאפשר את כניסתם של שנאי חשמל מסויימים ולתקן שנאי חשמל אחרים. למרות שנעשו מאמצים לתקן את קווי החשמל שניזוקו, להביא שנאי חשמל חלופיים ולאפשר את תיקון השנאים שנפגעו, יש לעשות הרבה יותר בתחום זה.

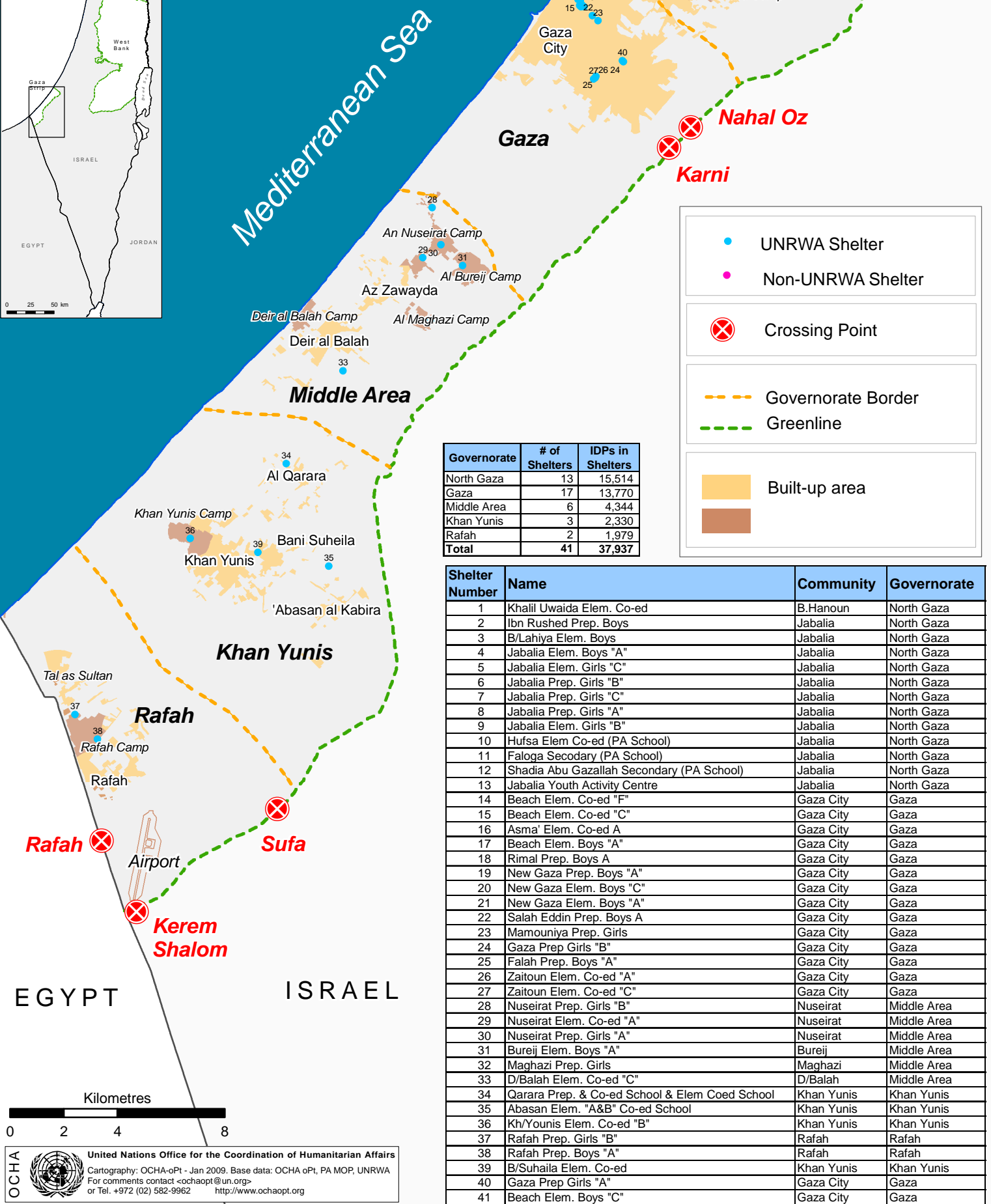
אספקת דלק: נחוץ להעביר דלק תעשייתי לתחנת הכוח של עזה, שנסגרה ב-30 בדצמבר אך חזרה לתפקוד חלקי ב-10 בינואר. על מסוף נחל עוז להישאר פתוח, שכן מדובר במסוף היחיד המסוגל להזרים את כמות הדלק הדרושה לתחזוק התפעול השוטף של התחנה, וכמו כן לחידוש מלאי הדלקים השונים הנחוצים ברצועה. יש לאפשר את חלוקת הדלק ליעדיו.

מזומנים/גזילות: תזרים המזומנים נותר בעדיפות עליונה. עד כה לא הוזרמו מזומנים לרצועת עזה והם נחוצים בדחיפות. יש לגבש מנגנון שיבטיח העברות כספים קבועות ומחזוריות ויאפשר את העברת המזומן הנחוץ – לא רק כדי לאפשר לארגוני הסיוע לספק את הסיוע ההומניטרי, שהינו נחוץ ביותר, אלא גם כדי לאפשר תשלום משכורות לעובדי הרש"פ. ללא מערכת בנקאית מתפקדת ברצועת עזה יפגעו סיכויי ההצלחה של מאמצי השיקום.

Gaza Strip

UNRWA Emergency Shelters

13 January 2009

- UNRWA Shelter
- Non-UNRWA Shelter
- ⊗ Crossing Point
- Governorate Border
- Greenline
- Built-up area

Governorate	# of Shelters	IDPs in Shelters
North Gaza	13	15,514
Gaza	17	13,770
Middle Area	6	4,344
Khan Yunis	3	2,330
Rafah	2	1,979
Total	41	37,937

Shelter Number	Name	Community	Governorate
1	Khalil Uwaida Elem. Co-ed	B.Hanoun	North Gaza
2	Ibn Rushed Prep. Boys	Jabalia	North Gaza
3	B/Lahiya Elem. Boys	Jabalia	North Gaza
4	Jabalia Elem. Boys "A"	Jabalia	North Gaza
5	Jabalia Elem. Girls "C"	Jabalia	North Gaza
6	Jabalia Prep. Girls "B"	Jabalia	North Gaza
7	Jabalia Prep. Girls "C"	Jabalia	North Gaza
8	Jabalia Prep. Girls "A"	Jabalia	North Gaza
9	Jabalia Elem. Girls "B"	Jabalia	North Gaza
10	Hufsa Elem Co-ed (PA School)	Jabalia	North Gaza
11	Faloga Secodary (PA School)	Jabalia	North Gaza
12	Shadia Abu Gazallah Secondary (PA School)	Jabalia	North Gaza
13	Jabalia Youth Activity Centre	Jabalia	North Gaza
14	Beach Elem. Co-ed "F"	Gaza City	Gaza
15	Beach Elem. Co-ed "C"	Gaza City	Gaza
16	Asma' Elem. Co-ed "A"	Gaza City	Gaza
17	Beach Elem. Boys "A"	Gaza City	Gaza
18	Rimal Prep. Boys A	Gaza City	Gaza
19	New Gaza Prep. Boys "A"	Gaza City	Gaza
20	New Gaza Elem. Boys "C"	Gaza City	Gaza
21	New Gaza Elem. Boys "A"	Gaza City	Gaza
22	Salah Eddin Prep. Boys A	Gaza City	Gaza
23	Mamouniya Prep. Girls	Gaza City	Gaza
24	Gaza Prep Girls "B"	Gaza City	Gaza
25	Falah Prep. Boys "A"	Gaza City	Gaza
26	Zaitoun Elem. Co-ed "A"	Gaza City	Gaza
27	Zaitoun Elem. Co-ed "C"	Gaza City	Gaza
28	Nuseirat Prep. Girls "B"	Nuseirat	Middle Area
29	Nuseirat Elem. Co-ed "A"	Nuseirat	Middle Area
30	Nuseirat Prep. Girls "A"	Nuseirat	Middle Area
31	Bureij Elem. Boys "A"	Bureij	Middle Area
32	Maghazi Prep. Girls	Maghazi	Middle Area
33	D/Balah Elem. Co-ed "C"	D/Balah	Middle Area
34	Qarara Prep. & Co-ed School & Elem Coed School	Khan Yunis	Khan Yunis
35	Abasan Elem. "A&B" Co-ed School	Khan Yunis	Khan Yunis
36	Kh/Younis Elem. Co-ed "B"	Khan Yunis	Khan Yunis
37	Rafah Prep. Girls "B"	Rafah	Rafah
38	Rafah Prep. Boys "A"	Rafah	Rafah
39	B/Suhaila Elem. Co-ed	Khan Yunis	Khan Yunis
40	Gaza Prep Girls "A"	Gaza City	Gaza
41	Beach Elem. Boys "C"	Gaza City	Gaza

